

POSTANOWIENIE

Dnia 1 kwietnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Halina Kuryło

w sprawie z odwołania R. K.
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.
o ponowne przeliczenie emerytury,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 1 kwietnia 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 21 listopada 2013 r., sygn. akt III AUa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w [...] na rzecz radcy prawnego E. S. kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych, powiększoną o stawkę podatku od towarów i usług, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z dnia 21 listopada 2013 r. oddalił apelację R. K. od wyroku Sądu Okręgowego w S. z dnia 26 lutego 2013 r., mocą którego oddalono jego odwołanie od decyzji Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. odmawiającej ubezpieczonemu ponownego obliczenia wysokości emerytury.

Powyższy wyrok został zaskarżony skargą kasacyjną wnioskodawcy. Skargę oparto na podstawie naruszenia przepisów prawa materialnego - art. 2 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 4 września 2008 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z

Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. Nr 192, poz. 1180) w związku z § 7 ust. 1a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 1990 r. w sprawie wysokości podstawy wymiaru składek i świadczeń z ubezpieczenia społecznego (Dz.U. Nr 7, poz. 41). Ponadto skargę oparto na podstawie naruszenia przepisów prawa procesowego: 1/ art. 378 § 1 w związku z art. 328 § 2 k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c.; 2/ art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c.; 3/ art. 382 k.p.c.; 4/ art. 227 w związku z art. 391 § 1 k.p.c. oraz art. 382 k.p.c. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w [...], a także o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego tytułem nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu.

Jako przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano jej oczywistą zasadność ze względu na naruszenie przy ferowaniu zaskarżonego wyroku art. 378 w związku z art. 328 § 2 k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c., art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. oraz art. 227 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. oraz art. 382 k.p.c., przez nierozpoznanie istoty zarzutów apelacyjnych ubezpieczonego, co znalazło wyraz w niespójnym uzasadnieniu orzeczenia, akceptowaniu ustaleń stanu faktycznego poczynionego przez Sąd Okręgowy w S. oraz przyjęciu, iż z opinii biegłej sądowej z zakresu rachunkowości przy Sądzie Okręgowym w S. wynika, że wystawione przez pracodawcę zaświadczenia Rp-7 uwzględniają wszystkie składniki wynagrodzenia, w tym dodatek dewizowy, podczas gdy biegła w sposób jednoznaczny wskazała, iż wysokość dodatku dewizowego przysługującego skarżącemu nie została w nich ujęta. Uzasadnienie wyroku uniemożliwia stronie jednoznaczne ustalenie faktów, które Sąd uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. Sąd drugiej instancji stwierdza, że ustalenia dotyczące zaświadczeń o zatrudnieniu i wynagrodzeniu poczynione w opinii przez biegłą sądową z zakresu rachunkowości są prawidłowe, a następnie orzeka wbrew treści tejże opinii wskazującej na pomijanie niektórych składników wynagrodzenia przy sporządzaniu przez pracodawcę zaświadczeń Rp-7 wysokości dodatku dewizowego. Dodatkowo, w ocenie skarżącego, za oczywistą zasadnością skargi kasacyjnej przemawia naruszenie art. 2 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 4 września 2008 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu

Ubezpieczeń Społecznych, przez zaakceptowanie stanowiska, że niemożliwe jest ponowne przeliczenie wysokości świadczenia emerytalnego, ponieważ przy ustaleniu podstawy wymiaru przyjętej do obliczenia wysokości emerytury ubezpieczonego, za cały okres pozostawania w stosunku pracy, zostało udokumentowane wynagrodzenie stanowiące podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne lub emerytalne i rentowe, pomimo bezsprzecznych dowodów, iż zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu zostały sporządzone nierzetelnie, co bezpośrednio wynika z opinii biegłej sądowej z zakresu rachunkowości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna, jako szczególny środek zaskarżenia, służy realizacji interesu publicznego w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości. Funkcje postępowania kasacyjnego powodują, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie powinny koncentrować się na wykazaniu, iż w konkretnej sprawie zachodzą okoliczności przemawiające za interwencją Sądu Najwyższego. Rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c. i tylko w przypadku przekonania Sądu Najwyższego przez skarżącego, za pomocą jurydycznej argumentacji, że zachodzi publicznoprawna potrzeba rozstrzygnięcia sformułowanego w skardze zagadnienia prawnego przy jej merytorycznym rozpoznawaniu.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Odnosnie tej przesłanki przedsądu, jaką jest oczywista zasadność skargi kasacyjnej, należy w motywach wniosku zawrzeć wywód prawny wyjaśniający, w

czym wyraża się owa oczywistość i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531, z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035, z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205, z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08). O ile dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274, z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616, z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107, z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364, z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, iż przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 r. nr 13, poz. 230, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743, z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133).

Skarżący nie spełnił wymagań stawianych tej przesłance przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, jaką jest oczywista zasadność skargi kasacyjnej. Argumentacja skarżącego zmierzająca do wykazania oczywistej zasadności skargi kasacyjnej sprowadza się do podważania ustalonego w sprawie stanu faktycznego. Argumentacja ta w świetle art. 398¹³ § 2 k.p.c. nie mogła odnieść zamierzonego rezultatu. Zgodnie z § 7 ust. 1a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 stycznia

1990 r. w sprawie wysokości podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, zgłaszania do ubezpieczenia społecznego oraz rozliczania składek i świadczeń z ubezpieczenia społecznego, podstawę wymiaru składek stanowi równowartość dodatków dewizowych wypłaconych pracownikom zatrudnionym na morskich statkach handlowych i rybackich, obliczona według kursu walut obowiązującego w dniu wypłaty dodatku - w wysokości ustalonej dla celów emerytalno-rentowych w układzie zbiorowym. Skarżący w przedstawionej argumentacji pomija - co podkreślił Sąd Apelacyjny - fakt, że wypłacany ubezpieczonemu w spornym okresie dodatek dewizowy został uwzględniony przy wyliczeniu należnego mu świadczenia emerytalnego, przy czym słusznie przyjęto nie pełną jego wysokość, a jedynie odpowiednią część, ustaloną przez pracodawcę w spornym okresie dla celów emerytalno-rentowych w układzie zbiorowym pracy. Sąd Apelacyjny zwrócił uwagę, że żądanie ubezpieczonego jest tym bardziej niezasadne, gdy weźmie się pod uwagę, iż skarżący wskazuje na wartość realnie uzyskiwanej przez siebie kwoty dodatku dewizowego, a więc pomija, że jest to kwota wyższa niż ta ustalona dla celów emerytalno-rentowych. Samo naruszenie danego przepisu nie uprawnia do twierdzenia, iż skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona – koniecznym jest wykazanie, że naruszenie owo doprowadziło do wydania oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Skarżący buduje tezę o nieprawidłowości orzeczenia Sądu drugiej instancji przedstawiając swoje wątpliwości dotyczące ustalonego stanu faktycznego, a także pomijając kwestie kluczowe dla sprawy (konieczność uwzględniania przy wyliczeniu świadczenia jedynie części dodatku dewizowego). Lektura uzasadnienia rozstrzygnięcia Sądu Apelacyjnego usuwa wszelkie wątpliwości podnoszone przez skarżącego.

Reasumując: wobec niewykazania istnienia wskazanej w skardze kasacyjnej przesłanki przedsądu, z mocy art. 398⁹ § 2 k.p.c. należało orzec jak w sentencji.